

Внутрішній розвиток при цьому відбувається під впливом зовнішніх факторів, спричинених глобалізаційними процесами у Світі. Тому постають питання аналізу причин та наслідків глобалізації і інтеграції, адаптації національного законодавства до норм та принципів міжнародного права, створення концепцій європейської інтеграції та інші завдання, які мають розв'язуватись, наприклад, фахівцями з міжнародного права.

Все це в цілому свідчить про необхідність в повному обсязі використовувати можливості вдосконалення правових засад управління різними сферами життєдіяльності суспільства, в чому мають бути задіяними всі без виключення галузі правової науки. Саме правове підґрунтя виступає фундаментальною базою будь-яких трансформаційних змін. Нові правові концепції уточнюють сучасне розуміння категорій «правова держава», «громадянське суспільство», інших, що характеризують нинішній етап українського державотворення і відповідного йому правотворення.

Пріскалова В. М.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри теорії держави та права*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРАВОВОЇ, ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Всі процеси, що відбуваються на сучасному етапі розвитку суспільства, відчувають на собі відбиток впливу глобалізації, що обумовлює взаємозв'язок і взаємозалежність практично всіх сфер соціального життя шляхом їх універсалізації та стандартизації. Глобалізація – це досить складний, багатосторонній процес, який зачіпає всі сфери людського буття, а в деякі з них вносить докорінні зміни. Даний процес створює реальні передумови й умови для спільної діяльності людей, що діють за рамками національних держав, соціокультурних просторів, релігійних вірувань. У цьому й проявляється сутність глобалізації, яка є найпоширенішим поняттям в сучасному лексиконі не лише політиків, економістів, екологів, але і правознавців та інших (Бірюков Р. М.).

В даний час з поняттям «глобалізація» асоціюється дуже велика кількість явищ і процесів, загальним для яких є їх глобальний характер. Правова глобалізація є частиною загального процесу глобалізації в різних сферах суспільних відносин.

Представники економічної і політичної наук претендують на пріоритет у вивченні явищ глобалізації, заявляючи, що розглянутий процес обумовлений, головним чином, економічними та політичними чинниками.

Тема глобалізації стала чи не найактуальнішою, особливо серед економістів світу. Сьогодні глобальний світ охоплює понад 210 країн світу із населенням понад 6 мільярдів осіб. Глобальні процеси, які проходять між державами і регіонами світу як результат свободи і швидкості реалізації міжнародних транскордонних акцій через комп'ютеризацію, Інтернет, мобільний зв'язок, приносять державам чимало користі і водночас загроз. Цей об'єктивний процес утворює серйозні проблеми, ризики і для України. Адже всі небезпеки, які колись носили локальний характер, наприклад, локальні ризики, в умовах гло-

балізації можуть перерости у глобальну катастрофу. Чим більшою мірою регіони стають взаємозалежними, тим більш вони стають і взаємвразливими: глобалізація багаторазово підсилює ризик. Адже світ стає тіснішим. Простір суспільного буття ущільнюється, стає більш однорідним.

Відомо також і те, що глобалізація вже створила якісно нову ситуацію міждержавної інтеграції. Це зробило можливим створення не тільки міжнародної системи права в цілому, але і таких міжнародних співтовариств, як Євросоюз, і створило, як здавалося спочатку, досить сприятливі умови для створення єдиної наддержавної конституції, правда, так до сих пір і не ратифікованої всіма країнами-учасниками.

Однак, зі свого боку, хоча зауважити досить істотну роль у глобалізаційних процесах сучасної світової устрою грає і правова фактор.

Правова глобалізація зачіпає не тільки різні сфери державного управління, а й відноситься до сфери національної безпеки держави.

Правову глобалізацію можна визначити як процес формування нової, загальносвітової системи правових норм, які організують і забезпечують глобальне міждержавне взаємодію в різних сферах життя сучасного суспільства, в процесі якого міжнародне право, національне право, а також право міжнародних господарських об'єднань виявляються в стані тіснії взаємозалежності. При цьому характер правової інтеграції та інтернаціоналізації визначається, з одного боку, участю держав у справах світового співтовариства, а з іншого, – ступенем сприйняття країнами тих чи інших аспектів права інших держав (Щетинин С. А., Янков В. В.).

У контексті аналізу світових економічних і політичних глобалізаційних процесів правова глобалізація може розглядатися в двох основних аспектах По-перше, як процес, покликаний забезпечити юридичне оформлення і правову легітимність інститутів і елементів глобальної політичної влади і транснаціональним економічним об'єднанням. По-друге, як цілком самостійний, що має свою окрему історію і незалежний від політичної та економічної глобалізації процес, покликаний забезпечити міждержавну взаємодію в справі вирішення глобальних проблем сучасності. Світові глобалізаційні процеси тісно пов'язані з правовою глобалізацією, яку можна визначити як процес формування нової, загальносвітової системи правових норм, які організують і забезпечують глобальне міждержавне взаємодію в різних сферах життя сучасного суспільства, в процесі якого міжнародне та національне право, а також право міжнародних господарських об'єднань виявляються в стані взаємозалежності (Тельник, М. В.).

Правова глобалізація, за аналогією з позитивним правом в цілому, виконує в певному сенсі обслуговуючу функцію по відношенню до економічних та політичних сторін світових глобалізаційних процесів. При цьому не можна забувати, що світові глобалізаційні процеси в економічних і політичних сферах володіють відчутним конфліктогенним потенціалом. В таких умовах один з напрямів правової глобалізації – це зведення руйнівних наслідків даного потенціалу до мінімуму, шляхом розробки дійсно інтернаціональних механізмів міждержавного вирішення глобальних проблем сучасності та регулювання міждержавних економічних і політичних процесів.